REZOLUCIJA (EU) 2022/1786 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 4. svibnja 2022.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Agencije Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) za financijsku godinu 2020.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Agencije Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) za financijsku godinu 2020.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0116/2022),

A. budući da je, prema njezinu izvještaju o prihodima i rashodima ([1]), konačni proračun Agencije Europske unije za operativno upravljanje opsežnim- informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) („Agencija”) za financijsku godinu 2020. iznosio 240 119 000 EUR, što je smanjenje od 16,74 % u odnosu na 2019. kad je proračun Agencije povećan za 40,23 % u odnosu na 2018. godinu; budući da proračun Agencije gotovo isključivo čine proračunska sredstva Unije;

B. budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije za financijsku godinu 2020. („izvješće Revizorskog suda”) naveo da je dobio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Agencije pouzdana te da su povezane transakcije u pogledu prihoda zakonite i pravilne u svim bitnim aspektima; budući da je Revizorski sud utvrdio ukupan iznos plaćanja od 10 405 074,69 EUR za koje smatra da nisu u skladu s odredbom relevantnog okvirnog sporazuma, što čini 4,1 % odobrenih sredstava za plaćanje dostupnih 2020., čime je premašio prag značajnosti utvrđen za reviziju, a to je rezultiralo uvjetnim mišljenjem o zakonitosti i pravilnosti plaćanja povezanih s računovodstvenom dokumentacijom; budući da je Revizorski sud, osim za neusklađena plaćanja, zaključio da su temeljne transakcije u pogledu plaćanja za godinu koja je završila 31. prosinca 2020. zakonite i pravilne u svim bitnim aspektima;

Upravljanje proračunom i financijama

1. žali zbog toga što je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2020. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 75,61 %, što je, iako čini porast od 31,10 % u odnosu na 2019., i dalje znatno ispod cilja; nadalje napominje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanja iznosila 96,24 %, što je povećanje od 3,96 % u odnosu na 2019.;

2. prima na znanje opažanja Revizorskog suda o visokom iznosu prijenosa za glave II. i III. proračuna Agencije, napominje da se Agencija koristila automatskim prijenosima nediferenciranih odobrenih sredstava za glavu II. u iznosu od 10 200 000 EUR (59,4 %) ukupnog iznosa automatskih prijenosa od 17 200 000 EUR; napominje da se Agencija također koristila neautomatskim prijenosima odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za glavu III. u iznosu od 56 300 000 EUR (23 % odobrenih sredstava u konačnom proračunu), uglavnom povezanima s Europskim informacijskim sustavom kaznene evidencije (ECRIS), Europskim sustavom za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) i sustavom interoperabilnosti te da su ti neautomatski prijenosi znatno niži od 159 000 000 EUR neautomatskih prijenosa tijekom 2019. (55 % odobrenih sredstava u konačnom usvojenom proračunu), ali i dalje čine znatan iznos u usporedbi s ukupnim proračunom; prima na znanje zaključak Suda da, iako se zbog svoje prirode operacije Agencije mogu preliti i u sljedeću godinu, prekomjerni iznos prijenosa za glave II. i III. upućuje na razne strukturne probleme koji utječu na usklađenost s člancima 9., 12. i 28. Financijskih pravila Agencije; poziva Agenciju da riješi ta pitanja;

([1]) SL C 114, 31.3.2021., str. 199.

3. izražava žaljenje zbog činjenice da je izvršenje proračuna bilo manje od planiranog; poziva Agenciju da zajedno s Komisijom poradi na tome da se proračunsko planiranje vremenski uskladi s povezanim pravnim aktima; prima na znanje da je Agencija poduzima korake za poboljšanje situacije;

Uspješnost

4. pozdravlja činjenicu da Agencija primjenjuje određene alate kao ključne pokazatelje uspješnosti za procjenu dodane vrijednosti svojih aktivnosti i za poboljšanje upravljanja proračunom; konstatira da je Agencija 2020. ažurirala svoje ključne korporativne pokazatelje uspješnosti, pri čemu deset od 30 pokazatelja nije izmijenjeno ili je izmijenjeno samo uredrički, jedan je pokazatelj izbrisan, uveden je jedan novi pokazatelj, a ostali pokazatelji ažurirani su zbog raznih razloga, kao što su promjene u regulatornom okružju Agencije, uvidi prikupljeni revizijama i dostupnost boljih parametara;

5. napominje da je, u skladu s izjavom Agencije, Agencija ostvarila svoje ciljeve za 2020. utvrđene u uredbi o njezinu osnivanju, Uredbi (EU) 2018/1726 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]), ostvarila napredak prema ciljevima utvrđenima u dugoročnoj strategiji Agencije te ostvarila rezultate utvrđene u njezinu godišnjem programu rada za 2020., i u pogledu ishoda i u pogledu uspješnosti; primjećuje da su učinkovitost i dostupnost informatičkih sustava kojima upravlja Agencija u skladu s relevantnim sporazumima o razini usluga; konstatira da se nastavilo uvođenje novih informatičkih sustava te razvoj interoperabilnosti između novih i postojećih sustava; primjećuje da je provedba novog sustava ulaska/izlaska kasnila dva mjeseca jer je Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove odlučilo odgoditi početak rada kako bi se državama članicama omogućilo više vremena za pripremu; pozdravlja činjenicu da Agencija izvješćuje da ostali novi informatički sustavi nisu negativno utjecali na rasporede provedbe;

6. napominje da je Agencija 2020. potpisala okvir za transverzalni inženjering kako bi se odmaknula od izoliranog pristupa razvoju i radu sustava; primjećuje da je cilj okvira za transverzalni inženjering uspostava ugovornog okvira za osmišljavanje, razvoj, testiranje i uvođenje novih informatičkih sustava;

7. ističe da Agencija znatno doprinosi sigurnijoj Uniji jamčenjem najvišeg stupnja sigurnosti informacija i zaštite podataka koji su joj povjereni, pružanjem visokokvalitetnih usluga i pomaganjem u usklađivanju tehnoloških sposobnosti država članica s njihovim potrebama; skreće pozornost na potrebu za poduzimanjem svih potrebnih mjera kako bi se izbjegao svaki rizik za obrađene informacije; konstatira da je novim mandatom Agencije utvrđenim Uredbom (EU) 2018/1726 koji je stupio na snagu 11. prosinca 2018. povećan kapacitet Agencije za poboljšanje postojećih i razvijanje novih informacijskih sustava; pozdravlja kontinuirane napore koje je Agencija uložila 2020. kako bi se prilagodila tom novom mandatu;

8. pozdravlja činjenicu da je Komisija u prosincu 2020. donijela prijedlog Uredbe o e-CODEX-u; pozdravlja dogovor koji su u prosincu 2021. suzakonodavci postigli u tom pogledu; podsjeća da će Agencija imati ključnu ulogu u uspješnoj provedbi sustava e-CODEX i da bi Komisija trebala predvidjeti odgovarajuća sredstva namijenjena povećanju odgovornosti Agencije;

Kadrovska politika

9. prima na znanje da je 31. prosinca 2020. bilo izvršeno 89,6 % plana radnih mjesta Agencije, odnosno bio je zaposlen 181 privremeni djelatnik od 202 privremena radna mjesta odobrena u okviru plana radnih mjesta (u usporedbi sa 172 odobrena radna mjesta 2019.); također primjećuje da su 2020. za Agenciju radila 83 ugovorna djelatnika i 10 upućenih nacionalnih stručnjaka, a bilo je odobreno 111 ugovornih djelatnika i 11 upućenih nacionalnih stručnjaka u okviru plana radnih mjesta;

([2]) Uredba (EU) 2018/1726 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o Agenciji Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) te izmjeni Uredbe (EZ) br. 1987/2006 i Odluke Vijeća 2007/533/PUP i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1077/2011. (SL L 295, 21.11.2018., str. 99.).

10. sa zabrinutošću prima na znanje rodni sastav višeg rukovodstva Agencije, koje broji dva muškarca (100 %) i nema nijednu ženu, upravnog odbora, koji broji 44 muškarca (81,5 %) i 10 žena (18,5 %), te ukupnog osoblja, koje broji 184 muškarca (69,7 %) i 80 žena (30,3 %); poziva Agenciju da u budućnosti zajamči rodnu ravnotežu na razini osoblja i rukovodstva; traži od Komisije i država članica da uzmu u obzir važnost osiguravanja rodne ravnoteže pri imenovanju članova u upravni odbor Agencije;

11. prima na znanje poteškoće s kojima se suočava Agencija u postupcima zapošljavanja prouzročene pandemijom bolesti COVID-19, što je znatno usporilo zapošljavanje i uvođenje u posao novog osoblja, pri čemu je Agencija izvijestila da je 50 % postupaka zapošljavanja koji su došli u završnu fazu bilo izravno pogođeno ili je odgođeno preuzimanje dužnosti zbog ograničenja povezanih s bolešću COVID-19; konstatira da Agencija izvješćuje da je započela 25 postupaka odabira, pri čemu je do kraja godine završeno 19 postupaka, što je dovelo do objavljivanja i prihvaćanja 21 ponude za posao;

12. primjećuje da je Agencija izvijestila da su njezini povjerljivi savjetnici primili sedam ispunjenih obrazaca za neslužbeno traženje informacija, savjeta ili smjernica i potpore u slučajevima psihičkog uznemiravanja i sukoba; konstatira da nakon zaprimanja tih informacija nije prijavljen nijedan službeni slučaj uznemiravanja te da se 2020. pred Općim sudom nije vodio nijedan predmet zbog uznemiravanja; napominje da se povjerljivi savjetnici Agencije redovito osposobljavaju i primaju potporu vanjskih stručnjaka;

13. pozdravlja činjenicu da je Agencija ispravno provela preporuku Revizorskog suda u pogledu pravilne procjene prijava u postupcima zapošljavanja;

Javna nabava

14. pozdravlja potpisivanje okvira za transverzalni inženjering, najvećeg natječaja koji je Agencija ikad potpisala; konstatira da Agencija predstavlja okvir za transverzalni inženjering kao važnu inovaciju u pogledu operativnog modela nabave Agencije za koji se očekuje da će donijeti znatne koristi u postupku upravljanja dobavljačima i ugovorima, među ostalim bolju vrijednost za novac, ekonomiju razmjera i brže postupke javne nabave, uz istodobno smanjenje ovisnosti Agencije o relativno malom broju dobavljača; pozdravlja taj inovativan pristup, potiče Agenciju da ga nastavi primjenjivati te je poziva da obavijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice o tome ostvaruju li se koristi i kako Agencija upravlja rizicima koji su svojstveni inovativnom pristupu;

15. primjećuje da je priprema specifikacija za poziv na podnošenje ponuda povezanih s okvirom za transverzalni inženjering dovršena u siječnju 2020. i da je 29. siječnja 2020. pokrenut natječajni postupak za četiri grupe i s njima povezane usluge, odnosno za 1. grupu: projektiranje, koordinacija, osiguranje kvalitete i potpora integraciji, za 2. grupu: razvoj, za 3. grupu: infrastruktura (hardver, softver, povezane usluge) te za 4. grupu: testiranje i kvalifikacija; primjećuje da su ugovori za 1., 2. i 3. grupu potpisani 2020., dok je onaj za 4. grupu potpisan u srpnju 2021.; napominje da je dovršetak tih postupaka veliko postignuće Agencije, posebno s obzirom na ograničenja prouzročena pandemijom bolesti COVID-19;

16. konstatira da je Sud utvrdio da je Agencija potpisala pojedinačni ugovor za softver koji se razlikovao od softvera koji je ugovaratelj ponudio u ponudi za povezani okvirni ugovor; primjećuje da Agencija nije izmijenila okvirni ugovor; primjećuje da se, u skladu s opažanjem Suda, nabavom drukčijeg proizvoda koji nije uključen u cijenu ponude, po cijeni različitoj od cijene izvorno ponuđenog proizvoda, odstupa od okvirnog ugovora; prima na znanje zaključak Suda da pojedinačni ugovor nije u skladu s okvirnim ugovorom, kao ni s njim povezano plaćanje u iznosu od 10 399 834 EUR; konstatira da Agencija prima na znanje opažanja Suda i ističe da je, nakon što je Revizorski sud iznio opažanja, Agencija odmah odgovorila potpisivanjem izmjene okvirnog ugovora kako bi se ispravio početni propust; primjećuje da Agencija navodi da ta neusklađenost nije dovela u pitanje financijske interese Agencije ni Unije jer smatra da je taj rashod bio opravdan; žali zbog toga što Agencija nije slijedila odgovarajuće postupke, posebno s obzirom na znatan iznos o kojemu je riječ; prima na znanje opširna razmatranja koja je izvršni direktor Agencije 29. studenoga 2021. iznio na saslušanju pred Odborom Parlamenta za proračunski nadzor, u kojem se navodi da je odluka o nabavi predmetnog softvera bila svjesna odluka uprave Agencije u cilju smanjenja

udvostručavanja aktivnosti u području osposobljavanja i potpore, čime se u konačnici smanjuju ukupni operativni troškovi Agencije; naglašava da se, iako se mogu pretpostaviti mogućnosti uštede troškova, u svakom trenutku moraju poštovati primjenjiva pravila o javnoj nabavi kako bi se zajamčilo da porezni obveznici Unije dobiju punu vrijednost za novac preko transparentnih i konkurentnih postupaka javne nabave; poziva Agenciju da se pobrine za to da se postupci javne nabave uvijek poštuju;

17. ističe da nedostaci namjenskih administrativnih radnih mjesta mogu negativno utjecati na funkcioniranje postupaka javne nabave unutar Agencije; poziva Komisiju i Agenciju da započnu aktivan dijalog o poboljšanju plana radnih mjesta Agencije, a posebno o platnim razredima radnih mjesta;

18. prima na znanje da je Sud utvrdio da je Agencija potpisala narudžbenicu za usluge održavanja za razdoblje od 7. studenoga 2020. do prosinca 2024. (četiri godine), što je u suprotnosti s odredbama povezanog okvirnog ugovora kojim je omogućeno da se za usluge izdaju računi za jednu godinu unaprijed; konstatira da je Sud zaključio da je iznos od 5 241 EUR isplaćen ugovaratelju za usluge koje će se pružati nakon 7. studenoga 2021. neregularan; napominje da bi, iako je riječ o relativno malom iznosu, trebalo uzeti u obzir reputacijske rizike nepoštovanja pravila o javnoj nabavi;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa, etičnost i transparentnost

19. prima na znanje postojeće mjere Agencije i njezine stalne napore u cilju osiguravanja transparentnosti, sprečavanja i postupanja u slučaju sukoba interesa i zaštite zviždača; prima na znanje da je Agencija uspostavila pravila o sprečavanju i postupanju u slučaju sukoba interesa za članove osoblja; konstatira da je upravni odbor Agencije 23. prosinca 2020. donio provedbena pravila o sprečavanju sukoba interesa za članove osoblja i upravljanju njima kako bi se na transparentan i dosljedan način osiguralo rješavanje situacija u kojima može doći do sukoba interesa; napominje da se ta provedbena pravila primjenjuju na osoblje Agencije, uključujući izvršnog direktora i zamjenika izvršnog direktora, upućene nacionalne stručnjake te plaćene i neplaćene pripravnike;

20. sa zadovoljstvom primjećuje da Agencija na svojim internetskim stranicama objavljuje izjave o financijskim interesima članova upravnog odbora i višeg rukovodstva; međutim, žali zbog toga što na njezinim internetskim stranicama nisu objavljeni životopisi članova upravnog odbora; podsjeća na poziv koji je tijelo nadležno za davanje razrješnice uputilo Agenciji u razrješnici za 2019. da na svojim internetskim stranicama objavi te životopise kako bi se povećala transparentnost;

21. poziva Agenciju da poduzme mjere kako bi se osigurala potpuna usklađenost s pravilima Unije o transparentnosti, kao i s temeljnim pravima i standardima zaštite podataka;

Unutarnja kontrola

22. pozdravlja godišnju ocjenu sustava unutarnje kontrole koju je provela Agencija i u kojoj je zaključeno da je njezin sustav unutarnje kontrole prisutan, funkcionalan i učinkovit iako su potrebna određena poboljšanja; poziva Agenciju da u svoju ocjenu uključi opažanja Suda u vezi s nepoštovanjem postupaka javne nabave te da ocijeni učinak utvrđenih nedostataka na načela i komponente unutarnje kontrole;

23. primjećuje da je na kraju 2020. stopa provedbe preporuka o reviziji iznosila 65 % (provedene su 24 preporuke, a trebalo ih je provesti 37); prima na znanje da je na kraju 2020. bila otvorena ukupno 31 preporuka, od kojih nijedna nije bila „kritična”; sa zabrinutošću prima na znanje da 13 preporuka nije provedeno do zadanog roka, što znači da je provedba preporuke bila u tijeku iako je rok za provedbu istekao;

24. pozdravlja napredak postignut u pogledu opažanja Revizorskog suda i rezolucije Parlamenta o razrješnici iz prethodnih godina te činjenicu da je Agencija ispravno provela preporuku Revizorskog suda u vezi s pravilnom procjenom prijava u postupcima zapošljavanja; podsjeća da je rad u pogledu preostala četiri opažanja još u tijeku; poziva Agenciju da uloži više napora u provedbu korektivnih mjera u pogledu opažanja Revizorskog suda koja još nisu uvažena;

Odgovor na bolest COVID-19 i kontinuitet poslovanja

25. prima na znanje poremećaje prouzročene pandemijom bolesti COVID-19 koji su doveli u pitanje kontinuitet poslovanja Agencije i dostupnost postojećih opsežnih informatičkih sustava te primjenu novih sustava koji su joj povjereni; pozdravlja činjenicu da je Agencija unatoč tim izazovima zajamčila neprekidnu dostupnost postojećih opsežnih informacijskih sustava (Schengenski informacijski sustav (SIS), Vizni informacijski sustav (VIS) i Europski sustav za usporedbu otisaka prstiju (Eurodac)) te ostvarila daljnji napredak u provedbi EES-a, ETIAS-a i paketa za interoperabilnost; sa zadovoljstvom primjećuje da su mjere ublažavanja koje je poduzela Agenciji omogućile da smanji negativan učinak pandemije;

26. primjećuje da je Agencija smanjila fizičku prisutnost osoblja na svojim lokacijama i poduzela mjere za održavanje zdravih radnih mjesta za kritično osoblje, čime se osigurao kontinuitet poslovanja za sustave Agencije; prima na znanje da je Agencija također morala poduzeti mjere ublažavanja kako bi smanjila učinak pandemije prouzročene bolešću COVID-19 na razvoj i uvođenje sustava zbog poremećaja u lancima opskrbe u drugoj polovici 2020. te zbog ograničenja putovanja i pristupa kojima je onemogućena dostupnost osoblja i ugovaratelja za rad na licu mjesta; konstatira da je Agencija, bez obzira na te poteškoće, ostvarila znatan napredak u ključnim projektima kao što su provedba druge generacije SIS-a („SIS II”), druge faze automatiziranog informacijskog sustava za otiske prstiju te integracija novih korisnika u SIS i VIS;

Ostale napomene

27. sa zadovoljstvom konstatira da je Agencija izradila, dogovorila i potpisala bilateralne planove suradnje s Europskim potpornim uredom za azil (sada Agencija Europske unije za azil), Agencijom Europske unije za temeljna prava i Agencijom Europske unije za kibersigurnost (ENISA); primjećuje da je Agencija također nastavila suradnju s drugim partnerskim agencijama, primjerice s Agencijom Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL) u pogledu aktivnosti osposobljavanja, s Agencijom za europsku graničnu i obalnu stražu o SIS-u, EES-u, ETIAS-u te interoperabilnosti, s CEPOL-om o VIS-u, zahtjevu za dodatne informacije pri nacionalnim unosima (SIRENE), SIS-u, EES-u, ETIAS-u i interoperabilnosti te s Agencijom Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust) o Eurodacu i SIS-u;

28. pozdravlja aktivnu prisutnost Agencije na internetu 2020., među ostalim u okviru kampanje „Otkrij eu-LISA-u”, sudjelovanje Agencije u 16 zajedničkih akcija i kampanja s agencijama Unije za pravosuđe i unutarnje poslove te interaktivnu igru quiz.eulisa.europa.eu; potiče Agenciju da nastavi promicati svoj rad, istraživanja i aktivnosti kako bi povećala vidljivost u javnosti;

29. pozdravlja činjenicu da je Agencija ostvarila znatan napredak u projektu izgradnje drugog proširenja svojeg tehničkog centra u Strasbourgu, i to službenim prijenosom zemljišta s francuskih vlasti na Agenciju, točnije zemljišne čestice od 20 000 m^2 u blizini postojećeg građevinskog kompleksa koja će služiti kao lokacija za novo proširenje;

30. u vezi s ostalim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 4. svibnja 2022. ([3]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([3]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0196.